

با سمه تعالی

ساعت شروع: ۸	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹ http://aee.medu.ir			

سؤالات (پاسخ نامه دارد.)

ردیف	الف: بخش الزامی	بارم								
دانش آموز عزیز به سوالات ۱ تا ۱۰ (جهت کسب ۱۶ نمره پاسخ دهید.)										
۱	(به خاطر بیاورید.)	۳/۲۵								
	الف) جمله های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰/۲۵)									
	۱- اولین روزنامه ایران را میرزا صالح شیرازی با عنوان کاغذ اخبار در تهران منتشر کرد.									
	۲- سید جمال الدین اسدآبادی یکی از منادیان بیداری و وحدت اسلامی در دوره معاصر بود.									
	۳- نمایندگان مجلس شورای ملی با اعطای امتیاز نفت شمال ایران به شوروی موافقت کردند.									
	(ب) کدام یک از شماره های سمت راست با گزینه های سمت چپ در ارتباط است. (یک مورد اضافی است). (هر مورد ۰/۲۵)									
	<table border="1"> <tr> <td>الف - میرزا حسن رشدیه</td> <td>۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان</td> </tr> <tr> <td>ب - محمدحسن خان اعتمادالسلطنه</td> <td>۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران</td> </tr> <tr> <td>ج - نظام الاسلام کرمانی</td> <td>۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا</td> </tr> <tr> <td>د - خلیل طهماسبی</td> <td></td> </tr> </table>	الف - میرزا حسن رشدیه	۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان	ب - محمدحسن خان اعتمادالسلطنه	۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران	ج - نظام الاسلام کرمانی	۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا	د - خلیل طهماسبی		
الف - میرزا حسن رشدیه	۱- نویسنده کتاب تاریخ بیداری ایرانیان									
ب - محمدحسن خان اعتمادالسلطنه	۲- تلاش کننده برای برپایی مراکز آموزشی جدید در ایران									
ج - نظام الاسلام کرمانی	۳- ترور کننده حاجعلی رزم آرا									
د - خلیل طهماسبی										
	ج) جاهای خالی را با کلمات مناسب داخل پرانتز پر کنید. (دو مورد اضافی است). (هر مورد ۰/۲۵)									
	(انگلیس - سودان - آمریکا - فرانسه - هندوستان)									
	۱- ایجاد ارتشم منظم توسط رضا شاه از جمله برنامه های اساسی ..... در ایران بود.									
	۲- انور سادات، رئیس جمهور مصر، نخستین رئیس یک کشور عرب و مسلمان بود که با وساطت ..... اسرائیل پیمان صلح امضا کرد.									
	۳- پیروزی جنبش های ضد استعماری مردم ..... علیه انگلستان، تأثیر بسزایی بر مبارزات ملت ایران برای ملی شدن صنعت نفت ایران داشت.									
	(د) گزینه های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰/۲۵)									
	۱- بزرگ ترین دستاوردهای پیروزی «انقلاب باشکوه» برای پارلمان انگلستان چه بود؟									
	الف - لغو نظام سلطنتی و استقرار جمهوریت									
	ب - کاهش قدرت پادشاه و شاهزادگان									
	ج - نفو منشا الهی سلطنت									
	د - لغو امتیازات پر خرج خانواده سلطنتی									
	۲- کدام یک از گزینه های زیر از ویژگی های «عصر جنگ سرد» بین آمریکا و شوروی <u>فیست</u> ؟									
	الف - برخورد مستقیم نظامی									
	ب - مسابقه تسليحاتی و علمی									
	ج - برقراری اتحادها و پیمان های سیاسی - نظامی									
	د - جنگ تبلیغاتی شدید و رقابت اقتصادی									
	ه) به سؤال زیر پاسخ کوتاه دهید. (۰/۵)									
	۱- محل نگهداری اسناد و مدارک با ارزش هر کشور چه نام دارد؟									
۲	اصطلاحات و مفاهیم تاریخی زیر را در یک سطر معرفی کنید. (هر مورد ۱ نمره)	۲								
	الف - وکیل الرعایا:									
	ب - اسکان عشایر:									
۳	مقایسه پدیده های تاریخی	۳								
	نظام حکومتی ایران در دوران پیش از انقلاب مشروطه را با خواسته های ایرانیان از انقلاب مشروطه مقایسه کنید.									
	«ادامه سوالات در صفحه دوم»									

باشمه تعالی

ساعت شروع: ۸	تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲	پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه	سوالات امتحان نهایی درس: تاریخ ۳
مدت امتحان: ۹۰ دقیقه	تعداد صفحه: ۲	رشته: ادبیات و علوم انسانی	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در نوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹ مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://aee.medu.ir			

سوالات (پاسخ نامه دارد.)

۱	<p>کاربست شواهد و مدارک تاریخی</p> <p>متن زیر را بخوانید و به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>«ناصرالدین شاه با هدف آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپاییان و اخذ فناوری مدرن غربی سه مرتبه به اروپا سفر کرد. در دوران سلطنت او، تلگراف، تلفن، بانک، موزه، دوربین عکاسی و برخی دیگر از جلوه‌های تمدن جدید غرب علی‌رغم برخی مخالفتها وارد ایران شد. ناصرالدین شاه به مقوله عکس و عکاسی علاقه فراوان داشت و یکی از دلایل رواج آن در ایران، علاقه‌وى به عکاسی بود. او خود عکاسی می‌کرد و در این زمینه مهارت داشت.»</p> <p>الف- هدف سفرهای ناصرالدین شاه به اروپا چه بود؟ (۰/۵)</p> <p>ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران در دوره قاجار چه بود؟ (۰/۵)</p>	۴
۳	<p>توصیف و فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی (هر مورد ۱ نمره)</p> <p>الف- مهم‌ترین تحولات اروپا در قرن ۱۹ م. که از زمینه‌ها و علل بروز جنگ جهانی اول بود را نام ببرید؟</p> <p>ب- فاشیست‌های ایتالیا چه گروهی بودند و چه ویژگی داشتند؟</p> <p>ج- دو مورد از اقدامات انگلستان برای ممانعت(جلوگیری) از ملی شدن نفت ایران را بنویسید.</p>	۵
۱	<p>اظهار نظر و قضاؤت</p> <p>به نظر شما چرا نفت در یکصد سال اخیر اهمیت فوق العاده‌ای یافته و این منبع چه تأثیری بر تحولات جهان گذاشته است؟</p>	۶
	سوالات تشریحی (علل، دلایل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)	
۰/۷۵	آیت الله کاشانی چه واکنشی نسبت به نخست وزیری احمد قوام در تیر ماه ۱۳۳۱ از خود نشان داد؟	۷
۱	چرا آیت الله مدرس با رضاخان در برقراری نظام جمهوری به جای حکومت سلطنتی مخالفت کرد؟	۸
۱	ژاپن در قرن ۲۰ م. به چگونه کشوری تبدیل شد؟	۹
۱	مهم‌ترین آثار و نتایج جنگ جهانی دوم را بنویسید. (ذکر دو مورد کافی است).	۱۰
	ب- بخش انتخابی	
	دانش آموز عزیز جهت کسب ۴ نمره از سوالات ۱۱ا ۱۸ فقط ۴ سوال را به دلخواه انتخاب کرده و پاسخ دهید.	
۱	نادر افشار برای به دست گرفتن قدرت در دشت مغان چه شرایطی را مطرح کرد؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱۱
۱	علل شروع مرحله دوم جنگ ایران و روس در زمان فتحعلی شاه چه بود؟	۱۲
۱	چه عاملی موجب شد تا آمریکا که در جنگ جهانی اول بی‌طرف بود وارد جنگ شود و به آلمان اعلام جنگ دهد؟	۱۳
۱	نقش ایران در جلوگیری از پیشروی ارتش آلمان در سوری در جنگ جهانی دوم چه بود؟	۱۴
۱	در زمان پهلوی در قانون انتخابات انجمن‌های ایالتی و ولایتی چه تغییراتی ایجاد شد؟ (ذکر یک مورد کافی است).	۱۵
۱	تظاهرات عظیم مردم ایران در محرم سال ۱۳۵۷ آمریکا را به چه نتایجی در مورد ایران رساند؟ (ذکر دو مورد کافی است).	۱۶
۱	عملت تسخیر سفارت آمریکا در ایران توسط دانشجویان پیرو خط امام چه بود؟	۱۷
۱	دو مورد از آثار و نتایج رهبری امام خمینی (ره) در زمان جنگ تحمیلی را بنویسید.	۱۸
۲۴	جمع نمره «موفق و پیروز باشید»	

با اسمه تعالیٰ

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	الف) صحیح غلط (۰/۷۵) ۱- صحیح ۰/۲۵ درس ۱ ص ۱۲ ۲- صحیح ۰/۲۵ درس ۶ ص ۶۳ ۳- غلط ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۶ ب) جور گردنی (۰/۷۵) شماره ۱- با گزینه «ج» ناظم الاسلام کرمانی ۰/۲۵ درس ۱ ص ۳ شماره ۲- با گزینه «الف» میرزا حسن رشدیه ۰/۲۵ درس ۴ ص ۵۵ شماره ۳- با گزینه «د» خلیل طهماسبی ۰/۲۵ درس ۹ ص ۶۲ ج) جای خالی (۰/۷۵) ۱- انگلیس ۰/۲۵ درس ۷ ص ۹۳ ۲- آمریکا ۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۱۱ ۳- هندوستان ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۱۸ د) چهار گزینه ای (۰/۵) ۱- گزینه «ج» - نفی منشأ الہی سلطنت ۰/۲۵ درس ۲ ص ۲۶ ۲- گزینه «الف» - برخورد مستقیم نظامی ۰/۲۵ درس ۸ ص ۱۰۹ ه) پاسخ کوتاه (۰/۵) ۱- آرشیو ملی ۰/۵ درس ۱ ص ۱۳	۳/۲۵
۲	الف) کریم خان زند برخلاف سنت معمول از پذیرفتن عنوان شاه امتناع کرد و خود را وکیل مردم ایران یا وکیل الرعایا خواند. ۱ نمره درس ۲ ص ۲۰ ب) یکی از اقدامات رضاشاه که با هدف مهار کردن نیروی رزمی عشايرانجام گرفته بود، اما این کار موجب کاهش رونق دامداری و وابستگی کشور از نظر دامی به بیگانه شد. ۱ نمره درس ۷ ص ۹۴	۲
۳	نظام حکومتی ایران تا پیش از انقلاب مشروطه، پادشاهی مطلقه و استبدادی بود و شاه در رأس هرم قدرت قرار داشت و از اختیارات نامحدود برخوردار بود. ۱ نمره (به مفهوم استبداد و قدرت مطلقه اشاره شود کافی است). درس ۳ ص ۳۷ در این شرایط مردم ایران با انقلاب مشروطه خواهان تغییر شیوه اداره کشور شدند و در صدد برآمدند که حکومت	۲
	ادامه راهنمای تصحیح در صفحه دوم	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱	خودکامه قاجار را به سلطنتی مشروطه در چارچوب قانون و تحت ناظارت نمایندگان خود در مجلس شورای ملی در آورند. ۱ نمره (به مفهوم حکومت سلطنتی مشروطه و قانون و مجلس اشاره شود کافی است).	درس ۵ ص ۶۱
۲	الف- هدف ناصرالدین شاه آشنایی با پیشرفت‌های تمدنی اروپا و اخذ فناوری مدرن غربی بود. (۰/۵) درس ۴ ، ص ۶۰ ب- یکی از دلایل رواج عکاسی در ایران، علاقه فراوان ناصرالدین شاه به آن بود. (۰/۵) درس ۴ ، ص ۶۰	۴
۳	الف)۱- تداوم و گسترش استعمار؛ ۲- رشد اندیشه ملی‌گرایی ظهور قدرت‌های جدید. کلید واژه: (تمدن استعمار، گسترش استعمار، رشد اندیشه ملی‌گرایی، ظهور قدرت‌های جدید) هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است. ب) فاشیست‌ها یک گروه ملی‌گرای افراطی بودند که می‌خواستند دولتِ تک‌حزبی قدرتمند و متصرف کزی در ایتالیا ایجاد کنند. آنها برای آزادی و دموکراسی ارزش و اعتباری قائل نبودند. کلید واژه: (ملی‌گرایی، افراطی، دولتِ تک‌حزبی، دولت قدرتمند، دولت متصرف کزی، اعتبار قائل نبودن به آزادی، اعتبار قائل به دموکراسی) هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است. ج) - تحریک کارگران صنعت نفت به اعتصاب گستردۀ یا از طریق منع شرکت نفت ایران و انگلیس از پرداخت فوق العاده دستمزد آنان؛ - فرستادن کشتی‌های جنگی خود به خلیج فارس یا (بنادر ایران) و تهدید نظامی؛ - طرح شکایت از ایران در مجامع بین‌المللی؛ - تهدید اقتصادی ایران با تعطیلی شب بانک انگلیس یا خارج کردن سرمایه‌های شرکت نفت یا تحریم خرید نفت. هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است.	۵
۴	با پیشرفت و گسترش صنعت در یکصد سال اخیر، نفت به عنوان مهم‌ترین منبع تأمین انرژی اهمیت فوق العاده‌ای یافت. جنگ جهانی اول و دوم اهمیت و ارزش دسترسی به منابع نفت و تسلط بر آن را بیش از گذشته برای سیاستمداران و رهبران کشورهای قدرتمند جهان آشکار ساخت. یا (نظرات خارج از کتاب بر اساس کلید واژه نمره داده شود). کلید واژه: (اشاه به تحولات مثبت: مثل تحولات اقتصادی، رونق اقتصادی، افزایش درآمد کشور و ... یا اشاره به تحولات منفی مثل دخالت بیگانگان، استعمار، نفوذ خارجی و ...) هر مورد ۰/۵، ذکر دو مورد کافی است.	۶
	«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه سوم»	

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
سؤالات تشریحی		
۷	آیت‌الله کاشانی ضمن مخالفت با نخست وزیری قوام، ۵/۰ مردم را به مبارزه فراخواند. ۰/۲۵ درس ۹ ص ۱۲۰	۰/۷۵
۸	یا اشاره به جمله: اگر قوام کناره‌گیری نکند، اعلام جهاد می‌کنم و خودم کفن پوشیده، با ملت در پیکار شرکت می‌کنم.	۱
۹	آیت‌الله مدرس با شناختی که از رضاخان داشت، ۵/۰ این کار را ابزاری برای رسیدن او به قدرت می‌دانست. ۰/۵ درس ۷ ص ۹۲	۱
۱۰	ژاپن. به کشوری نیرومند تبدیل شد ۵/۰ و سیاست خارجی تهاجمی در پیش گرفت. ۰/۵ درس ۸ ص ۱۰۲	۱
۱۱	۱- جنگ جهانی دوم مهلک ترین و مخرب ترین رویداد تاریخ بشر است؛ ۲- حدود ۴۰ تا ۵۰ میلیون نفر انسان بر اثر این جنگ کشته شدند؛ ۳- بسیاری از کشورهای اروپایی و برخی کشورهای جنوب شرقی آسیا که در گیر جنگ شده بودند، به شدت صدمه دیدند؛ ۴- به کشورهای در گیر جنگ آسیب‌های اقتصادی فراوانی رسید؛ ۵- گرسنگی، بیماری‌های مسری، یا آوارگی و اختلال‌های روحی و روانی نیز از دیگر مصیبت‌های ناشی از جنگ بود که بسیاری از مردم جهان را به شدت آزار داد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	۱
ب-بخش انتخابی		
۱۲	۱- موروثی شدن سلطنت در خاندان او؛ ۲- حمایت نکردن بزرگان و رؤسای طوایف از خاندان صفوی؛ ۳- حل اختلافات مذهبی با دولت عثمانی. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	۱
۱۳	مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس‌ها ۰/۵ و دیگری فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاہدة گلستان تحت سلطه و ستم روس‌ها قرار گرفته بودند. ۰/۵ درس ۲ ص ۱۷	۱
۱۴	مشخص نبودن خطوط مرزی در عهدنامه گلستان و ادعاهای ارضی جدید روس‌ها ۰/۵ و دیگری فریاد کمک خواهی مردم مسلمان شهرها و روستاهایی بود که به واسطه معاہدة گلستان تحت سلطه و ستم روس‌ها قرار گرفته بودند. ۰/۵ درس ۳ ص ۴۲	۱
۱۵	الف) برداشتن دو قید مسلمان بودن و مرد بودن از شرایط انتخاب کنندگان و انتخاب شوندگان؛ ب) حذف قید سوگند خوردن به قرآن مجید و تبدیل آن به سوگند خوردن به کتاب آسمانی. هر مورد ۱ نمره، ذکر یک مورد کافی است.	۱
«ادامه راهنمای تصحیح در صفحه چهارم»		

راهنمای تصحیح امتحان نهایی درس: تاریخ ۳	رشته: ادبیات و علوم انسانی	ساعت شروع: ۸ صبح	مدت امتحان: ۹۰ دقیقه
پایه دوازدهم دوره دوم متوسطه			تاریخ امتحان: ۱۳۹۹/۴/۲
دانش آموزان روزانه سراسر کشور در فوبت خرداد ماه سال ۱۳۹۹			مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی http://ace.medu.ir

ردیف	راهنمای تصحیح	نمره
۱۶	۱- روی کار آوردن دولت نظامی از هاری نتیجه‌ای نداشته است؛ ۲- مردم ایران متعدد و در اطاعت از رهبری خود مصمم و جدی هستند؛ ۳- آمریکا برای حفظ منافع خود در ایران باید به فکر مهره دیگری غیر از محمد رضا شاه باشد. هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	۱
۱۷	تداوی دشمنی‌ها و توطئه‌های دولت آمریکا علیه انقلاب اسلامی ۰/۵ و دخالت در امور داخلی ایران از جمله اجازه ورود به محمد رضا شاه برای سفر به این کشور ۰/۵ کلید واژه: (دشمنی آمریکا، توطئه‌های آمریکا، دخالت در امور ایران، اجازه سفر محمد رضا شاه) هر مورد ۵/۰، ذکر دو مورد کافی است.	۱
۱۸	الف) تبعیت کامل مردم و مسئولان از فرامین امام خمینی (ره) در روند جنگ؛ ب) تقویت انگیزه جهاد و روحیه شهادت طلبی در میان جوانان ایرانی؛ پ) اتحاد میان نیروهای مسلح و تقویت روحیه فرماندهان و رزمندگان؛ ت) اولویت یافتن مسئله جنگ برای مردم و مسئولان . هر مورد ۵/۰ نمره، ذکر دو مورد کافی است.	۱
	ضمن خسته نباشید به همکاران محترم، نظر آنان در تصحیح اوراق صائب است.	۲۴

توجه: منظور از کلید واژه این است که اگر دانش آموزان در پاسخ به سوالات، فقط به موارد ذکر شده در کلید واژه اشاره کرده باشند، نمره کامل تعلق بگیرد.